

Ropažu novada pašvaldības
Nolikums
Par ilgtermiņu ieguldījumu uzskaiti

1. Vispārīgā daļa

1.1. Nolikums par ilgtermiņa ieguldījumu uzskaiti ir novada grāmatvedības nolikuma par grāmatvedības uzskaites organizēšanu un kārtošānu sastāvdaļa.

1.2. Ilgtermiņa ieguldījumi ir visu veidu resursi, kurus pašvaldība plāno izmantot ilgāk nekā gadu, kā arī visu veidu aktīvi, kuru apmaksā paredzēta vēlāk nekā gadu pēc bilances datuma.

1.3. Ilgtermiņa ieguldījumus atzīst dienā, kad pašvaldībai pāriet visi riski un gūstamie saimnieciskie labumi no attiecīgā aktīva. Atzīst, ja:

- ir ticams, ka pašvaldība tos izmantos savu funkciju nodrošināšanai vai pakalpojumu sniegšanai;
- to lietderīgās kalpošanas laiks ir ilgāks nekā 12 mēneši no pieņemšanas lietošanā vai ekspluatācijā;
- var ticami novērtēt to izmaksas;
- tos iegādājas, lai bez atlīdzības nodotu vispārējās vadības sektora struktūrvienībām, izņemot to kontrolētus un finansētus komersantus;
- pārņemot valstij piekritīgo nekustāmo īpašumu saskaņā ar normatīvajiem aktiem, nav pieņemts lēmums par tā izmantošanu.

1.4. Ilgtermiņa ieguldījumu grupas:

1. Nemateriālie ieguldījumi;
2. Pamatlīdzekļi;
3. Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi.

1.5. Ilgtermiņa ieguldījumus sākotnēji atzīst to iegādes vai izveidošanas vērtībā, kas ietver par attiecīgā ilgtermiņa ieguldījuma iegādi vai izveidi samaksāto naudu un visus izdevumus, kas tieši attiecas uz iegādāto ilgtermiņa ieguldījumu (muitas nodevas, neatskaitāmie nodokļi, pārvietošanas izmaksas, uzstādīšanas izmaksas, profesionālo pakalpojumu izmaksas, kas saistītas ar iegādi vai izveidošanu, un citas tml.) izmaksas līdz dienai, kad tas nodots ekspluatācijā. Izmaksu iekļaušanu ilgtermiņa ieguldījuma vērtībā pārtrauc dienā, kad tas ir nodots ekspluatācijā.

1.6. Iekļaujot bilancē līdz šim neuzskaitītu esošu ilgtermiņa ieguldījumu, ziedojumā - dāvinājumā, maiņas ceļā saņemtus nemateriālos ieguldījumus un pamatlīdzekļus tos viena mēneša laikā novērtē vadītāja apstiprināta komisija, vai nepieciešamības gadījumā pieaicinātas personas, izmantojot vispāratzītas vērtēšanas metodes:

- salīdzināmo darījumu metodi;
- ienākumu kapitalizācijas metodi vai naudas plūsmas diskontēšanas metodi;
- izmaksu metodi.

Līdz novērtēšanai vai vērtības apstiprināšanai minēto ilgtermiņa ieguldījumu uzskaita daudzuma vienībās (izņemot mežaudzes).

1.7. Nosakot lietošanas vērtību pielieto sekojošas metodes:

- amortizēto aizstāšanas izmaksu metodi (nepielieto nepabeigta celtniecībai, ja ir ilgtermiņa ieguldījumu bojājumi);
- atgūstamās vērtības metodi (pielieto nepabeigta celtniecībai , ilgtermiņa ieguldījumiem, kam bojājumi);
- pakalpojuma vienību metodi, ja nav iespējams piemērot amortizēto aizstāšanas izmaksu metodi.

1.8. Lietošanas vērtība ir nākotnes naudas plūsmas pašreizējā vērtība, ko paredzēts iegūt no aktīva lietošanas laikā un aktīva atsavināšanas tā lietderīgās lietošanas laikā.

1.9. Ilgtermiņa ieguldījumus novērtē atgūstamā vērtībā, kas ir summa, ko iespējams atgūt, dotos aktīvus lietojot vai pārdodot. Atgūstamā vērtība ir lielākā no divām summām:

- no aktīva patiesās vērtības, no kuras atskaitītas pārdošanas izmaksas vai

- tā lietošanas vērtības.

1.10. Pārskata perioda beigās izvērtē, vai nepastāv pazīmes, kas norāda uz ilgtermiņa ieguldījumu vērtības būtisku samazinājumu (būtisks samazinājums - 30% vērtības samazinājums no aktīvu kopējās summas):

- ievērojami samazinājies vai nepastāv pieprasījums pēc pakalpojuma, kuru sniedz pašvaldība, lietojot attiecīgo ilgtermiņa ieguldījumu;
- pieņemts vadības lēmums, kas rada būtiskas negatīvas izmaiņas iestādes darbībā;
- ir novecojis vai fiziski bojāts;
- paredzamā lietošanas laikā ir notikušas būtiskas izmaiņas, kas negatīvi ietekmē pašvaldības darbību;
- pieņemts lēmums apturēt ilgtermiņa ieguldījuma izveidošanu pirms tā pabeigšanas vai nodošanas ekspluatācijā,

neattiecas uz mežaudzēm un kadastrālā vērtībā atzītiem ilgtermiņa ieguldījumiem, kā arī bibliotēku fondiem, karjerām. Ja pastāv kāda no pazīmēm, kas norāda uz ilgtermiņa ieguldījumu vērtības būtisku samazinājumu, pašvaldības vadītāja apstiprināta komisija, izvērtē, vai iespējams noteikt ilgtermiņa ieguldījumu patieso vērtību, atskaitot atsavināšanas vērtību, un to nosaka. Ilgtermiņa ieguldījumu vērtības samazinājumu uzskaita nolietojuma/amortizācijas kontu grupā, atzīstot pārējos izdevumus.

Ja nepastāv neviena no pazīmēm, to dokumentē, norādot uz inventarizācijas sarakstiem, ka „Nepastāv pazīmes, kas norādītu par ilgtermiņa ieguldījuma būtisku vērtības samazinājumu”.

1.11.Katra pārskata perioda (finanšu gada) beigās novērtē, vai nepastāv pazīmes, kas norāda, ka iepriekšējos pārskata periodos atzītie ilgtermiņa ieguldījumu vērtības samazinājumi vairs nepastāv vai ir samazinājušies. Ja ilgtermiņa ieguldījumu vērtības samazinājums ir mazinājies vai vairs nepastāv, palielina ilgtermiņa ieguldījumu uzskaites vērtību, samazinot vērtības samazinājumu un atzīstot pārējos ieņēmumus. Ja iepriekš pārvērtētam ilgtermiņa ieguldījumam atkal konstatē pazīmes, kas liecina par vērtības samazinājumu, šī ilgtermiņa ieguldījuma sākotnējo vērtības samazinājumu attiecina uz ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezervi. Ja pārvērtēto ilgtermiņa aktīvu izslēdz, uz aktīva atzīto pārvērtēšanas rezervi atzīt pārskata perioda pārējos ieņēmumus.

Par būtisku uzskatāma informācija, kuras neuzrādīšana vai nepareizi uzrādīta varētu ietekmēt lēmumus vai novērtējumus, ko pārskatu lietotāji saņem, pamatojoties uz finanšu pārskatu datiem.

1.12.Patiesā vērtība:

- ir summa, par kādu aktīvu iespējams apmainīt starp labi informētām, savstarpēji ieinteresētām un nesaistītām personām;

- atskaitot atsavināšanas (pārdošanas) izmaksas, ir summa, kādu iespējams iegūt aktīva atsavināšanas (pārdošanas) darījumā starp labi informētām, savstarpēji ieinteresētām un nesaistītām personām. Patiesai vērtībai var piemērot iespējamo tirgus vērtību.

1.13. Pamatlīdzekļu vai ilgtermiņa ieguldījumu sastāvā atbilstošos kontos neatkarīgi no vērtības uzskaita:

- bibliotēku fondu;
- izklaides, literāros un mākslas oriģināldarbus;
- dārgakmeņus un dārgmetālus;
- antīkos un citus kultūras un mākslas priekšmetus;
- citas vērtslietas un muzeja krājuma priekšmetus;
- nemateriālos ieguldījumus;
- nekustāmos īpašumus.

1.14. Finanšu pārskatos aktīvi tiek uzrādīti vērtībā, kas nav nepamatoti paaugstināta.

2. Nemateriālie ieguldījumi.

2.1. Ilgtermiņa nemateriālie ieguldījumi ir īpaša veida kapitalizētas izmaksas, kas ir kā īpašumtiesības un pēc sava ekonomiskā satura atbilst nākamo periodu izmaksām. Attīstības pasākumu un programmu izdevumus uzskaita nemateriālos ieguldījumos. Ja zināms, ka pasākumu vai programmu beigt ir nelietderīgi, izmaksas iekļauj izdevumos, pamatojoties uz pašvaldības rīkojumu.

2.2. Attīstības pasākumu vai programmu izmaksas pēc to apstiprināšanas iekļauj attiecīgā ilgtermiņa ieguldījuma iegādes vērtībā.

2.3. Nemateriālos ieguldījumus uzskaita :

- 111x.- Attīstības pasākumi un programmas;
- 112x – Datorprogrammas un to licences;
- 113x – Pārējie nemateriālie ieguldījumi;
- 114x – Nemateriālo ieguldījumu izveidošana;
- 118x – Avansa maksājumi par nemateriāliem ieguldījumiem;
- 119x - Nemateriālo ieguldījumu amortizācija .

2.4. Nemateriāliem ieguldījumiem lietderīgās lietošanas laiks noteikts:

- datorprogrammām -34 mēneši;
- izvērtējot attīstības pasākumu un programmu lietderīgās lietošanas laiku, pieņem, ka tas atbilst attiecīgās programmas darbības laikam, izmaksās iekļaujot proporcionāli darbības laikam.
- pārējiem nemateriāliem ieguldījumiem - lietderīgās lietošanas laiku nosaka atbilstoši lietošanas tiesībām, līgumam vai citam saņemtam apliecinājam dokumentam, kur noteikts darbības laika periods.

2.5. Konta plānā ar ceturto zīmi norāda ilgtermiņa ieguldījumu grupu.

2.6. Galvenie grāmatojumi:

- saņemts dokuments par nemateriālo ieguldījumu saņemšanu

D-11xx/ K- 531x

D-5723/K - 531x

D-2373/K - 531x

D-11xx/K - 2373

- samaksāts par nemateriāliem ieguldījumiem

D-531x / K – 26xx

- aprēķina amortizāciju

D- 7xxx / K- 119x

- izslēdzot nemateriālos ieguldījumus
aprēķinātā amortizācija
D- 119x /K- 11xx
- atlikusī vērtība
D- 8xxx /K- 11xx

3. Nemateriālo ieguldījumu amortizācija .

- 3.1. Nemateriāliem ieguldījumiem amortizāciju aprēķina pēc lineārās metodes, atbilstoši lietderīgās lietošanas vai kalpošanas laikam, sākotnējo vērtību sistemātiski sadalot pa periodiem, uzskaita kā uzkrāto amortizāciju un atzīst pārskata perioda iestādes pamatdarbības izdevumos, izmantojot grāmatvedības datorprogrammu „Locis” un finanšu pārskatos grāmato pārskata perioda beigās, uzskaita kontā 119x.
- 3.2 Amortizāciju sāk rēķināt ar nākamā mēneša pirmo datumu pēc nodošanas ekspluatācijā.
- 3.3. Amortizāciju beidz rēķināt līdz tā sasniedz pilnu uzskaites vērtību.

4. Pamatlīdzekļu uzskaitē.

- 4.1. Pamatlīdzekļu analītisko uzskaiti kārtā grāmatvedības “Locis” datorprogrammā. Tie ir pašvaldības ilgtermiņa ieguldījumi, kam lietošanas termiņš ilgāks par 12 mēnešiem un vienas vienības vērtība ir lielāka par 213,00 EUR (klasifikācijas kritērijs), tie funkcionē pastāvīgi. Pamatojoties uz Eiropas Savienības projektu dokumentāciju un nosacījumiem, pamatlīdzekļu sastāvā ietver pamatlīdzekļus neatkarīgi no to vērtības - par klasifikācijas kritēriju pieņemot kalpošanas ilgumu un projektu nosacījumus.
- 4.2. Pamatlīdzekļus, kas sastāv no komplektējošām daļām, kuras nevar izmantot atsevišķi, uzskaita kā vienu pamatlīdzekli. Pamatlīdzekļus, kas sastāv no komplektējošām daļām, kuras var izmantot atsevišķi, uzskaita kā atsevišķus pamatlīdzekļus, ja iespējams iegādes dokumentā noteikt katras daļas vērtību.
- 4.3. Pamatlīdzekļu uzskaita kontos :
- 121x- zeme, ēkas un būves ;
 - 122x- tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas;
 - 123x- pārējie pamatlīdzekļi;
 - 124x -pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigtā celtniecība
 - 125x- turējumā nodotie pašvaldību īpašumi
 - 126x – bioloģiskie un pazemes aktīvi
 - 128x – avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem
 - 129x – pamatlīdzekļu uzkrātais nolietojums

Kontu plānā ceturtā zīme ir pamatlīdzekļu grupa. Piektā zīme norāda ES projektu.

4.4. Ja veikta pamatlīdzekļu rekonstrukcija, atjaunošana vai uzlabojumi, kuru rezultātā:

- pagarinās pamatlīdzekļa lietošanas laiks;
- būtiski uzlabojas kvalitāte,

pamatlīdzekļa vērtība tiek palielināta par veiktās rekonstrukcijas, atjaunošanas vai uzlabojumu summu.

Izmaksas, kas radušās, saglabājot vai uzturot pamatlīdzekļu esošo stāvokli, kā arī remontējot vai labojot pamatlīdzekļus, atzīst kā pamatdarbības izdevumus periodā, kad tās radušās.

4.5. Ja iegādāti lietoti pamatlīdzekļi vai saņemti bez atlīdzības no citas budžeta iestādes, turpina rēķināt nolietojumu atlikušajā lietošanas laikā atbilstoši saņemtai informācijai par ilgtermiņa ieguldījumu. Saņemot bez atlīdzības pamatlīdzekļus no citas budžeta iestādes :

- atzīst tā sākotnējo vērtību, vērtības samazinājumu, nolietojumu un ieņēmumus no bezatlīdzības ceļā saņemtām vērtībām ilgtermiņa ieguldījuma atlikušajā vērtībā atbilstoši darījuma būtībai;

- atzīst pārējās rezerves (mežaudzēm) un izdevumus no bezatlīdzības ceļā saņemtām vērtībām;

Atzīts izdevumus no bezatlīdzības ceļa saņemtām vērtībām un nākamo periodu ieņēmumus, ja iepriekšējā budžeta iestāde uzskaiti veikusi nākamo periodu ieņēmumus;

- turpina aprēķināt nolietojumu atlikušajā lietderīgās lietošanas laikā;

- ilgtermiņa ieguldījumu vērtības uzskaita atbilstoši kontu plānam.

Saņemot ilgtermiņa ieguldījumus bez atlīdzības no citas budžeta iestādes tos uzskaita:

- tajā uzskaites kategorijā, kuru norādījusi iepriekšējā budžeta iestāde;

vai

- ja nepieciešamas, minētās vērtības pārklasificē atbilstoši savas grāmatvedības uzskaites kārtībā noteiktajām prasībām.

Ja ekspluatācijā nodoti lietoti pamatlīdzekļi, kurus var izmantot tikai pēc rekonstrukcijas, izmaksas jāpievieno šo pamatlīdzekļu sākotnējai vērtībai.

4.6.Pamatlīdzekļus, kas iegūti finanšu nomas ietvaros, uzskaita bilancē. Nomu klasificē kā finanšu nomu, ja tā atbilst vismaz vienam no šādām pazīmēm:

- īpašuma tiesības tiek nodotas nomniekam līdz nomas termiņa beigām;

- ir iespēja nopirkt aktīvu par cenu, kura datumā, kad šo iespēju varēs izmantot, būtu pietiekami zemāka par aktīva patieso vērtību;

- nomas termiņš ir vismaz 75% no aktīva lietderīgās lietošanas laika.

Finanšu nomā iegūtiem pamatlīdzekļiem nolietojumu aprēķina atbilstoši noteikumiem, kas piemērojami pārējiem šādas grupas aktīviem.

4.7.Pamatlīdzekļus, kas iegūti operatīvās nomas ietvaros, uzskaita zembilancē atsevišķā uzskaites reģistrā, atbilstoši nomas līgumā vai vadītāja apstiprinātas komisijas noteiktā vērtībā. Nomas maksājumus uzskaita pamatdarbības izdevumos saskaņā ar uzkrāšanas principu pārskata periodā, kad tie radušies.

4.8.Ja dāvinājumā saņem pamatlīdzekli pēc dokumenta, pamatlīdzekli uzskaita norādītajā vērtībā. Ja vērtība nav norādīta, uzskaita daudzumos, līdz pašvaldības vadītāja apstiprināta komisija nosaka un apstiprina saņemtā pamatlīdzekļa vērtību un paredzamo lietošanas laiku.

Grāmatojums :

D -12xx/K-8312

4.9. Pamatlīdzekļus uzskaita daudzumos un vērtībā .

4.10. Saņemot pamatlīdzekli bez atlīdzības starp padotībā esošajām budžeta iestādēm.

Grāmatojumi :

D -12xx/K - 8412

D -12xx/K - 129x

4.11. Zemes vai ēku, būvju vērtības noteikšanai izmanto to kadastrālo vērtību, bet mežaudzēm – Meža valsts reģistra datus.

4.12.Iekļaujot bilancē līdz šim neuzskaitītu esošo mežaudzi vai iekļaujot bilancē ziedojumu vai dāvinājumu veidā saņemtu mežaudzi to novērtē atbilstoši Meža valsts reģistra datiem:

- Mežaudzei, kurai dāvinātājs ir uzrādījis vērtību, bet nav zināmi Meža valsts reģistra dati, tiek veikta inventarizācija un salīdzināti dati, pieņemot lēmumu par dāvinājuma pieņemšanu vai atteikšanos no tā;

Mežaudzei, kurai nav uzrādīta vērtība, tiek veikta inventarizācija un tiek pieņemts lēmums par dāvinājuma pieņemšanu vai atteikšanos no tā.

Iekļaujot bilancē līdz šim neuzskaitītu esošu mežaudzi, atzīst aktīvu un ieņēmumus

Grāmatojumi: D-1263/K -8541, ja inventarizācijas rezultātā

D-1263/K- 8542, sākotnējā atzīšana.

Pamatlīdzekļu kartiņā atzīmē, kad notikusi pēdējā inventarizācija.

4.13. Bioloģiskos un pazemes aktīvus sākotnēji uzskaita to iegādes vai izveidošanas vērtībā.

4.14. Veicot meža inventarizāciju (vismaz reizi 20 gados) atbilstoši Meža likumam, veic mežaudžu vērtības aktualizāciju atbilstoši Meža valsts reģistra datiem;

- ja mežaudzes uzskaites vērtība ir mazāka par Meža valsts reģistrā norādīto pilno vērtību, mežaudzes vērtības palielinājumu atzīst pārējos ieņēmumos;

- ja mežaudzes uzskaites vērtība ir lielāka par Meža valsts reģistrā norādīto pilno vērtību, mežaudzes vērtību samazina un atzīst pārējos izdevumos.

4.15. Mežaudzes izslēdz no uzskaites un to vērtībā palielina pārējos izdevumos.

4.16. Bibliotēku fondus, izklaides, literāros un mākslas oriģināldarbus, dārgakmeņus un dārgmetālus, antīkos un citus kultūras un mākslas priekšmetus, citas vērtslietas uzskaita pamatlīdzekļu sastāvā neatkarīgi no vienas aktīva vienības atzīšanas vērtības.

4.17. E – grāmatu uzskaitē:

-ja tiek iegādātas īpašuma – uzskaita bibliotēku fondā;

-ja iegādātas tiesības lasīt e-grāmatu, tad uzskaita nemateriālo ieguldījumu sastāvā, kā kritērijs – lietošanas reižu vai gadu skaits.

4.18. Pašvaldības īpašumā esošus nekustāmos un kustamos īpašumus nododot valdījumā pašvaldību kapitālsabiedrībām, uzskaita to sākotnējo vērtību un uzkrāto nolietojumu atsevišķos kontos pamatlīdzekļu sastāvā. Pēc nodošanas pašvaldība turpina aprēķināt nolietojumu pamatlīdzekļu atlikušajā lietderīgās lietošanas laikā atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām pamatlīdzekļu normām un to piemērošanas nosacījumiem.

5. Pamatlīdzekļu iegāde.

5.1. Struktūrvienības vadītājs vai atbildīgā persona saņemot pamatlīdzekli kopā ar attaisnojuma dokumentu, parakstās par saņemšanu norādot datumu, uz kā pamata tiek sastādīts pamatlīdzekļa pieņemšanas – nodošanas akts..

Struktūrvienības vadītājs attaisnojuma dokumenta 1.eks. nogādā grāmatvedībā, 3.eks. paliek atbildīgai personai.

5.2. Aktā par pamatlīdzekļa pieņemšanu - nodošanu uzrāda:

- pamatlīdzekļa nosaukumu (nosaukumā jāietver pēc iespējas pilnīgāka informācija) - pamatlīdzekļa vērtība

- iegādes datums

- uzstādīšanas izmaksas

- daudzums

- inventāra Nr. (lai nodrošinātu kontroli par pamatlīdzekļu saglabāšanu)

- lietderīgās kalpošanas laiku saskaņā ar pastāvošiem normatīviem dokumentiem.

- atbildīgo personu (izpilddirektors, struktūrvienību vadītājs vai cita nozīmēta persona)

- atrašanās vieta,

Tiek pievienota pirmdokumenta kopija (oriģināls – pie samaksas dokumentiem).

5.3. Pamatlīdzekļu ekspluatācijā pieņemšanas - nodošanas aktus, atbildīgā persona iesniedz novada domes priekšsēdētājam apstiprināšanai.

5.4. Pēc pamatlīdzekļu pieņemšanas - ekspluatācijā nodošanas akta saņemšanas, grāmatvedība reģistrē iegādāto pamatlīdzekli un atver pamatlīdzekļu uzskaites kartiņu. Katram pamatlīdzeklim sastāda aktu par pamatlīdzekļu nodošanu ekspluatācijā. Ja uz vienas pavadzīmes saņem vairākus viena veida pamatlīdzekļus, tad sastāda aktu par pamatlīdzekļu nodošanu ekspluatācijā katram pamatlīdzeklim.

5.5. Nomātiem pamatlīdzekļiem lietderīgās lietošanas laiku nosaka atbilstoši noslēgtam nomas, īres vai apsaimniekošanas līguma darbības termiņam.

5.6. Galvenie grāmatojumi :

- saņemts dokuments par pamatlīdzekļu iegādi, tiem kam rēķina nolietojumu

- ir akts par nodošanu ekspluatācijā

- samaksāts piegādātājam

D-531x / K- 26xx

- saņemts dokuments par pamatlīdzekļu iegādi, tiem kam nerēķina nolietojumu

D- 12xx /K- 531x

- saņemts pamatlīdzeklis

D-12xx /K - 531x

D-5723/ K - 531x

D-2373/ K - 531x

D-12xx/ K - 2373

- inventarizācijā atklātie pamatlīdzekļi

D11xx vai D12xx / K8541

6. Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījuma rekonstrukcija, uzlabošana vai atjaunošana.

6.1. Izmaksas, kas uzlabo attiecīgā pamatlīdzekļa vai nemateriālā ieguldījuma stāvokli (rekonstrukcija, uzlabošana vai atjaunošana) tā lietderīgās lietošanas laikā vai būtiski maina esošā pamatlīdzekļa vai nemateriālā ieguldījuma īpašības, salīdzinot ar tā iepriekšējiem rādītājiem, iekļauj pamatlīdzekļa vai nemateriālo ieguldījumu vērtībā.

6.2. Ja pamatlīdzekļa ilgstoši lietojamu daļu aizstāj ar jaunu komplektējošu daļu, kuru nevar izmantot atsevišķi no jauna uzstādītās daļas vērtību pievieno attiecīgā pamatlīdzekļa vērtībai. Nomainītās daļas sākotnējo vērtību un aprēķināto nolietojumu izslēdz no uzskaites.

6.3. Par pamatlīdzekļu kapitālo remontu pašvaldības vadītāja apstiprināta komisija sastāda aktu, kurā norāda izmaiņas objekta raksturojumā.

6.4. Aktā par pamatlīdzekļu kapitālo remontu uzrāda :

- vērtības pieaugumu pēc izlietotā darba un materiāliem

- paredzamo lietderīgās kalpošanas ilgumu,

kā arī grāmatvedis uz akta atzīmē veikto grāmatojumu, datumu, parakstu.

6.5. Noformētos aktus par pamatlīdzekļa kapitālo remontu, atbildīgā persona iesniedz novada domes priekšsēdētājam apstiprināšanai .

6.6. Grāmatvedība, reģistrē aktu grāmatvedības reģistros un izdara ierakstus pamatlīdzekļu uzskaites kartiņās.

6.7. Galvenie grāmatojumi :

- saņemts dokuments par pamatlīdzekļu kapitālo remontu

- ja veic uzņēmējs

D-124x / K-531x

- ar pašu spēkiem - darba alga
D- 124x/ K-561x
- sociālais nodoklis
D- 124x/ K 572x
- materiālās izmaksas
D- 124x/ K- 21xx
- dažādas izmaksas, kas attiecināmas uz pamatlīdzekļa kapitālo remontu
D- 124x /K-7xxx
D- 124x /K-26xx
- saņemts dokuments par darbu pabeigšanu objektā
D- 12xx/K-124x
- samaksāts izpildītājam par pamatlīdzekļu iegādi
D- 53 lx/K-26xx

7. Pamatlīdzekļa pārvietošana vai atbildīgās personas maiņa.

7.1. Akts par pamatlīdzekļa pieņemšanu - nodošanu (pārvietošanu) tiek aizpildīts gadījumos, ja pamatlīdzeklis tiek pārvietots no vienas struktūrvienības uz citu, vai mainās atbildīgā persona.

7.2. Ja pamatlīdzeklis tiek pārvietots, abu struktūrvienību vadītāji un persona, kas devusi rīkojumu pamatlīdzekli pārvietot, sastāda aktu par pamatlīdzekļa pieņemšanu - nodošanu (pārvietošanu) 3 eksemplāros, 1.eks. tiek nosūtīts uz grāmatvedību; 2. un 3.eks. paliek attiecīgi struktūrvienību vadītājiem.

7.3. Mainoties atbildīgajām personām aktu sastāda iepriekšējā un jaunā atbildīgā persona 3 eksemplāros: 1.eks. tiek nosūtīts uz grāmatvedību; 2. un 3.eks. paliek bijušai un esošai atbildīgai personai.

7.4. Aktu par pamatlīdzekļa pārvietošanu vai atbildīgās personas maiņas gadījumos, sastāda uzrādot :

- komisiju
- priekšsēdētāju (rīkojumu devēju)
- atbildīgo personu – nodod
- atbildīgo personu – pieņem
- nosaukumu
- daudzumu
- inventāra Nr.
- iepriekšējo atbildīgo personu
- iepriekšējo atrašanās vietu
- jauno atbildīgo personu
- jauno atrašanās vietu
- paraksta komisijas locekļi
- piezīmes

7.5. Piezīmēs saņēmējs norāda savus iebildumus par objekta stāvokli.

7.6.Saņemot aktu par pamatlīdzekļa pārvietošanu vai atbildīgās personas maiņas gadījumos, grāmatvedis reģistrē aktu un analītiskā uzskaitē veic pārgrāmatošanu.

8. Pamatlīdzekļu izslēgšana.

8.1. Pamatlīdzekļu izslēgšanas iemesli var būt:

- pilnīga nolietotānās;
- neatjaunojami bojājumi ;

- pamatlīdzeklis tālākai ekspluatācijai kļūst ekonomiski neizdevīgs;
- pieņemts lēmums pamatlīdzekli ieguldīt citā uzņēmumā kā mantisko ieguldījumu;

- inventarizācijas rezultātā konstatēts iztrūkums .

8.2 Atsavināšanai (izņemot nodošanu bez atlīdzības budžeta iestādēm) paredzētajiem ilgtermiņa ieguldījumiem pārtrauc aprēķināt nolietojumu.

8.3. Atsavināšanai paredzētos pamatlīdzekļus (izņemot nodošanu bez atlīdzības budžeta iestādēm) uzskaita apgrozāmo līdzekļu sastāvā to atlikušajā vērtībā, ja tie pašreizējā stāvoklī ir pieejami tūlītējai atsavināšanai un to atsavināšana ir ticama (ir lēmums, ir uzsākts atsavināšanas process un ir pārliecība , ka process tiks pabeigts).

8.4 Atsavināšanai paredzētos ilgtermiņa ieguldījumus, kas uzskaitīti apgrozāmo līdzekļu sastāvā, atjauno ilgtermiņa ieguldījumu sastāvā, ja netiek pabeigts atsavināšanas process un ir domes lēmums, ka atsavināšanai paredzēto aktīvu turpinās izmantot iestādes darbības nodrošināšanai. Aktīvu atjauno ilgtermiņa ieguldījumu sastāvā atlikušajā vērtībā un nolieto atlikušajā lietderīgās lietošanas laikā atbilstoši iepriekš noteiktajam lietderīgās lietošanas laikam, sākot no nākamā mēneša pēc aktīva atjaunošanas ilgtermiņa ieguldījumu sastāvā.

8.5. Norakstot pamatlīdzekļus, ievēro likuma "Par valsts un pašvaldību mantas atsavināšanu" .

8.6. Pamatlīdzekļu norakstīšanu veic struktūrvienībā, pieaicinot pašvaldības vadītāja apstiprinātu komisiju .

8.7. Komisijas pienākumi :

- iepazīties ar pamatlīdzekļu tehnisko dokumentāciju, grāmatvedības uzskaites datiem;

- veikt pamatlīdzekļu apskati dabā, novērtēt to atjaunošanas un tālākas izmantošanas lietderību;

- noskaidrot pamatlīdzekļu norakstīšanas konkrētos iemeslus (fiziskais, morālais nolietojums, drošības noteikumu pārkāpumi, avārijas, utt.);

- norakstot pamatlīdzekļus, kuru atlikusī vērtība ir lielāka par EUR 1423,- (Viens tūkstotis četri simti divdesmit trīs euro), norakstīšanas akts iesniedzams izskatīšanai un apstiprināšanai (domē);

- pamatlīdzekļu iztrūkuma gadījumos noskaidrot personas un apstākļus, kas ir atbildīgas par notikušo, un iesniegt priekšlikumus domei par zaudējumu atlīdzību ;

- novērtēt norakstāmo pamatlīdzekļu lietošanai derīgās detaļas un mezglus pēc zemākās tirgus cenas;

- sagatavotos pamatlīdzekļu norakstīšanas aktus ar pielikumiem nodot domes priekšsēdētājam parakstīšanai un iesniegt grāmatvedībā iegrāmatošanai .

8.8. Ja komisijas slēdziens ir pamatlīdzekļus likvidēt, tad likvidācija notiek komisijas locekļu klātbūtnē .

8.9. Norakstīšanas aktā uzrāda:

- izgatavošanas gadu,
- iegādes un ekspluatācijā nodošanas datumu,
- iegādes vērtību,
- aprēķināto nolietojumu,
- atzīmi par veiktajiem kapitālajiem remontiem,
- komisijas slēdzienu ar pielikumiem,
- grāmatojumus.

Aktu paraksta komisija un atbildīgā persona .

8.10. Galvenie grāmatojumi ir :

saņemts dokuments par pamatlīdzekļu izslēgšanu :

- par aprēķināto nolietojumu,

- D-129x/K-12xx
- par atlikušo vērtību
D-8xxx/K-12xx
- saņemts dokuments par pamatlīdzekļu izslēgšanu, tiem kam nerēķināja nolietojumu
D- 8xxx/K-12xx
- saņemts dokuments par pamatlīdzekļu pārdošanu, privatizāciju
D- 23xx/K- 8xxx
- saņemot samaksu
D- 26x/K- 23xx

8.11. Pamatlīdzekļu uzskaites kartiņas pievieno norakstīšanas dokumentiem.

8.12. Norakstāmā pamatlīdzekļa derīgās detaļas bilancē uzrāda krājumu sastāvā atlikušā vērtībā :

D-211x/K-12xx

8.13. Visus pamatlīdzekļus, kas nodots turējumā pašvaldības kapitālsabiedrībām vai atvasinātām publiskām personām (sabiedriskā labuma organizācijām, kas realizē pašvaldības funkcijas) uzskaita atsevišķā kontā.

9. Pamatlīdzekļu nolietojums.

9.1. Pamatlīdzekļiem nolietojumu aprēķina atbilstoši paredzamajam lietderīgās lietošanas laikam, uzskaita kā uzkrāto nolietojumu un atzīst pārskata perioda pamatdarbības izdevumos.

Pamatlīdzekļu nolietojumu rēķina atbilstoši MK noteikumiem Nr. 1486. Nolietojumu aprēķina katru mēnesi, izmantojot grāmatvedības programmu “ Locis “, bet finanšu pārskatos ieģrāmāto vienu reizi pārskata perioda beigās, uzskaitot kontā 129x.

Dzīvojamās un nedzīvojamās ēkas

- ar dzelzsbetona vai betona karkasu	150 gadi	0.67%
- mūra ēkas	100 gadi	1%
- koka guļbūves	50 gadi	2%
- koka stāvbūves	30 gadi	3.33%
- pārējās ēkas	15 gadi	6.67%

Transporta būves

- akmens tilti, satiksmes pārvadi	100 gadi	1%
- autoceļu klātnes konstrukcijas ar asfaltbetona segumu	20 gadi	5%
- ielas, meža ceļi	15 gadi	6.67%
- autoceļu klātnes konstrukcijas ar grants vai šķembu segumu	10 gadi	10%

Inženierbūves (izņemot transporta būves)

- meliorācijas sistēmas	50 gadi	2%
- sakaru un elektropārvades līnijas	30 gadi	3.33%
- siltumtrašu un kanalizācijas tīklu būves	20 gadi	5%
- sporta, atpūtas būves	15 gadi	6.67%

Tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas

- tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas	10 gadi	10%
- instrumenti	5 gadi	20%

Pārējie pamatlīdzekļi

- kravas un viegļie automobiļi	10 gadi	10%
- datortehnika, sakaru un biroja tehnika	5 gadi	20%
- mēbeles, biroja aprīkojums	10 gadi	10%

- pārējie pamatlīdzekļi 5 gadi 20%
- 9.2. Nolietojumu neaprēķina:
- zemei ;
 - bioloģiskajiem un pazemes aktīviem;
 - kultūras un mākslas priekšmetiem;
 - bibliotēku fondam;
 - dārgakmeņiem, dārgmetāliem un to izstrādājumiem; vērtslietām;
 - valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksta iekļautajiem kultūras pieminekļiem;
 - nepabeigtajai celtniecībai.
- 9.3. Pamatlīdzekļu nolietojuma aprēķināšanai pielieto lineāro metodi.
- 9.4. Nolietojumu turpina aprēķināt arī pamatlīdzekļu tehnisko apkopju, remontu un rekonstrukciju laikā.
- 9.5. Aprēķināto nolietojumu noraksta uz faktiskajiem izdevumiem pārskata perioda beigās.
- 9.6. Pamatlīdzekļu nolietojuma summu aprēķina, sākot ar nākamā mēneša pirmo datumu pēc pamatlīdzekļa nodošanas ekspluatācijā un beidz aprēķināt ar nākamā mēneša pirmo datumu pēc pamatlīdzekļa izslēgšanas.
- 9.7. Pamatlīdzekļiem nolietojumu aprēķina tikai līdz to vērtības pilnīgai norakstīšanai. Ja pamatlīdzekli turpina lietot pēc tā vērtības pilnīgas norakstīšanas, nolietojuma aprēķinu pārtrauc, bet pamatlīdzekli saglabā uzskaitē.
- 9.8. Galvenie grāmatojumi :
- Pamatlīdzekļiem aprēķināts nolietojums:
D-7xxx/K-129x
- 9.9. Pamatlīdzekļiem nolietojumu rēķina līdz to vērtības pilnīgai norakstīšanai. Ja pamatlīdzekli turpina lietot nolietojumu pārtrauc rēķināt, bet pamatlīdzekli saglabā uzskaitē.

10. Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi.

- 10.1. Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi ir ieguldījumi citos uzņēmumos.
- 10.2. Dalība cita uzņēmuma kapitāla veidošanā notiek saskaņā ar domes lēmumu, kurā norāda ko, kādā vērtībā un no kādiem līdzekļiem tiks veikts ieguldījums. Ja ieguldījumu ir paredzēts veikt naudā, tad to ieplāno pašvaldības budžetā. Lēmumā norāda pilnvaroto pārstāvi.
- 10.3. Grāmatvedībā par attaisnojošiem dokumentiem ilgtermiņa ieguldījumu uzskaitēi kalpo domes lēmums, uzņēmuma statūti un reģistrācijas apliecība, LR UR lēmums, pieņemšanas - nodošanas akts.
- 10.4. Pamatojoties uz domes lēmumu konkrēta aktīva ieguldījumu izslēdz no ilgtermiņa līdzekļu sastāva un atzīst apgrozāmo līdzekļu sastāvā ieguldījuma atlikušajā vērtībā. Saskaņā ar pieņemšanas – nodošanas aktu aktīvu izslēdz no apgrozāmo līdzekļu sastāva un atzīst atbilstošos pārējos izdevumus.
- 10.5. Ilgtermiņa ieguldījumus uzskaita kontā 13xx .
- 10.6. Analītisko uzskaiti kārtoti par katru kapitālsabiedrību atsevišķi :
- 1311 – SIA Vilksme ,
 - 1312 - SIA Ciemats ,
 - 1321 - SIA Hydroenergy Latvia
- 10.7. Galvenie grāmatojumi :
- ieguldījums uzņēmumā:
 - naudas līdzekļi;
- D-13xx/K-26xx

- krājumi;
D-13xx/K-21xx
- pamatlīdzekļi
D-13xx/K-12xx

10.8. Pašvaldības līdzdalību radniecisko un asociēto kapitālsabiedrību kapitālos, ieguldot mantisko ieguldījumu, novērtē (sertificēts vērtētāja vērtējums) un norāda saskaņā ar izmaksu metodi, kur izmaiņas ieguldījumu vērtībā rodas tikai tad, ja tiek iegādātas vai pārdotas pašvaldības kapitāla daļas.

10.9. Par pārskata gadu apstiprinātās, bet neizmaksātās kapitālsabiedrību dividendes proporcionāli ieguldījuma daļai uzskaita kā zembilances prasības. Pārskata gadā kapitālsabiedrības izmaksātās dividendes proporcionāli ieguldījuma daļai iekļauj pamatdarbības ieņēmumos. Saņemtās naudas līdzekļus pašvaldība atzīst pārējos ieņēmumos un par to apmēru samazina zembilancē uzskaitītās prasības.

10.10. Ieguldījumu kapitālsabiedrībā var samazināt, ja saņemts atpakaļ iepriekš veiktais mantiskais ieguldījums, vai saņemot atpakaļ iepriekš veikto naudas ieguldījumu.

11. Ilgtermiņa prasības

11.1. Ilgtermiņa prasībās uzskaita prasības, kuru atmaksa atbilstoši sākotnējā līguma nosacījumiem pārsniedz gadu no bilances datuma – nomaksa;

11.2. Pielietotie konti :

- 142x- citas ilgtermiņa prasības;
- 149x- uzkrājumi nedrošām ilgtermiņa prasībām.

11.3. Pārskata gada beigās aprēķina, pārgrāmāto un atsevišķi norāda ilgtermiņa prasību īstermiņa daļu.

Domes priekšsēdētājs :

Z.Blaus

Sastādīja :

A.Rubene